

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-579528-I/08/KŁ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 19/11/2008r.

Pan
Andrzej Matejuk
Komendant Główny Policji

Komenda Główna Policji
ul. Puławska 148/150
02-514 Warszawa

Szanowny Panie Komendancie

W związku ze skierowaną do mnie indywidualną skargą dotyczącą przetwarzania danych osobowych przez Policję, postanowiłem zwrócić się do Pana Komendanta w tej sprawie.

Otóż zwrócił się do mnie z prośbą o pomoc w ochronie swoich praw i wolności konstytucyjnych młody człowiek zainteresowany podjęciem pracy na stanowisku asystenta sędziego w sądzie okręgowym. W celu nawiązania stosunku pracy, zgodnie z art. 155 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz.1070 ze zm.), prezes sądu wystąpił do Krajowego Rejestru Karnego (KRK) o informacje dotyczące karalności kandydata do pracy oraz zwrócił się do właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o nadesłanie o tymże kandydacie informacji, zawierających istotne dla oceny spełniania wymogu nieskazitelnego charakteru.

W odpowiedzi na zapytanie wystosowane przez prezesa sądu, KRK przedstawił informację o niekaralności kandydata do pracy, natomiast komendant Policji przesłał przedmiotową informację wraz z podaniem okoliczności dotyczących ukarania skarżącego za wykroczenie karą nagany w 1996 r. W tej sytuacji prezes sądu zwrócił się ponownie do komendanta Policji o przedstawienie stosownych informacji wskazując, iż nie podlegają ujawnieniu informacje dotyczące skazania, które uległy zatarciu. W kolejnej odpowiedzi udzielonej prezesowi sądu, komendant Policji nie ujawnił już okoliczności dotyczących ukarania skarżącego w 1996 r., jednakże wyraźnie zasugerował, iż doszło do naruszenia przez niego porządku prawnego poprzez użycie sformułowania, że „opiniowany nie naruszył ostatnio porządku prawnego” (w załączeniu przesyłam kopie otrzymanej w tej sprawie korespondencji).

Po analizie zarzutów przedstawionych przez skarżącego doszedłem do przekonania, iż działania komendanta Policji w niniejszej sprawie budzą wątpliwości, co do ich zgodności z obowiązującym prawem. W świetle bowiem przepisu art. 46 §1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2007, nr 109, poz.756 ze zm.) ukaranie uważa się za niebyłe po upływie 2 lat od wykonania, darowania lub przedawnienia wykonania kary. Zatarcie ukaranie nie może zatem rodzić żadnych konsekwencji prawnych ani ograniczać praw osoby, której ukaranie uległo zatarciu. Osoba taka może twierdzić, iż nie była karana, a wszelkie informacje o jej karalności winny być usunięte z dokumentów, w których je zamieszczono. W świetle utrwalonej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego, wszelkie wiadomości dotyczące skazania (ukarania) z przeszłości, choćby faktycznie miały miejsce nie ulegają ujawnieniu i żadna władza nie jest uprawniona powoływać się na to, co ustawowo uznane jest za niebyłe (wyrok SN z dnia 7 listopada 1985 r., I KR 293/85, wyrok SN z dnia 27 marca 1970 r., III KR 25/70, wyrok SN z dnia 17 grudnia 1976 r., I PR 185/76). Komendant Policji nie miał więc prawa takich informacji o skarżących ujawniać.

Mając powyższe na uwadze, wystąpiłem w tej sprawie do komendanta Policji zwracając uwagę na dostrzeżone nieprawidłowości. W odpowiedzi poinformowano mnie, iż „intencją którą kierowano się przy udzielaniu Sądowi odpowiedzi było wskazanie sądowi informacji zawierającej dane istotne dla oceny spełnienia wymogu nieskazitelnego charakteru kandydata. Uznano bowiem, iż Sąd powinien mieć pełną wiedzę o danym kandydacie i to Sąd powinien mieć prawo swobodnej oceny faktów”. Jednocześnie komendant Policji powołał się na obowiązującą ówczesnie decyzję Nr 726 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie funkcjonowania centralnych zbiorów danych tworzących Krajowy System Informacyjny Policji, na podstawie której dane o rejestracji skarżącego w związku z popełnieniem w 1996 r. wykroczenia (Sąd ukarał skarżącego na karę nagany) są nadal przetwarzane i jak wskazują okoliczności niniejszej sprawy, mogą w oparciu o uznaniową decyzję organów Policji oceny podlegać ujawnieniu, pomimo, iż w świetle przepisów skarżący ma prawo do tego, aby uważać się za osobę niekaraną. Taki jest cel instytucji zatarcia skazania.

W mojej ocenie opisane powyżej działania komendanta Policji są niezgodne z obowiązującym porządkiem prawnym. Zasadą działania władz publicznych, w tym także Policji, jest podejmowanie takich działań i czynności, na które pozwala im obowiązujące prawo. Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jeżeli w świetle prawa skazanie (ukaranie) uległo zatarciu, to organy Policji nie mają prawa ujawniania tego typu informacji, opierając się na subiektywnym poczuciu, że będą to informacje istotne dla sądu. Stanowi to bowiem przekroczenie uprawnień przyznanych przez

prawo Policji. Ponadto, jeżeli nawet przyjąć, iż przetwarzanie takich informacji w oparciu o w/w decyzję KGP jest nadal konieczne dla realizacji zadań powierzonych policji, to informacje te nie mogą być udostępniane innym podmiotom.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 14 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z dn. 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Komendanta o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, a w szczególności o doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem i usunięcie dostrzeżonych nieprawidłowości.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski